

delene i den ene Haand og Manglerne i den anden og undersøge, hvad der vejer tungest. Saa vidt jeg kan se, indskrænker Fordelene sig i det væsentlige til, at man har opnaaet Uopsigelighed for Laanene og en fast Rente. Uopsigelighed er selvfølgelig en Fordel for Laantagerne, men den faste Rente, der ofte er en Fordel, forekommer mig derimod under visse Omstændigheder at kunne blive det modsatte. Hvis man f. Eks. har optaget sit Kreditforeningslaan paa en Tid, hvor man har maattet binde sig til høj Rente, og hvis man har solgt til lav Kurs, kan Tilbagevendingen af saadanne Tider, som vi har haft for faa Aar siden, hvor enhver solid Mand eller Kreds af solide Mænd kunde diskontere Veksler til meget store Beløb til 4 à 4½ pCt., betyde en uheldig Stilling for Laantagerne. I saa Fald vil det, at man har bundet sig til en høj Rente og solgt til en lav Kurs, være i høj Grad uheldigt for Laantageren. Men findes der nu overfor disse mere eller mindre utvivlsomme Fordele ogsaa Skavanker for Laantageren i dette Forhold? Jeg skal søge at paavise det. Jeg ser en hel Række. For det første skal Laantagerne i denne Kreditforening binde sig til et solidarisk Ansvar. Man er i Befolkningen i Almindelighed maaske kommet til at se lidt ensidigt paa dette solidariske Ansvar, fordi vi hovedsageligt kender det fra vore kooperative Foretagender og de nu eksisterende Kreditforeninger. Men de er Foreninger, der er startede paa en sund Basis og samtidig overvejende er baserede paa det personlige Ansvar. I en Forening som denne vil Forholdet blive et ganske andet. Der bliver ikke her Tale om et solidarisk Ansvar mellem Personer, det vil i overvejende Grad blive et solidarisk Ansvar for Aktieselskaber. Og hvad er et Skibs-Aktieselskab? Det er et Selskab med begrænset Ansvar, hvis Værdier i daarlige Tider i mange Tilfælde vil være sunket til saa at sige intet ud over de Forpligtelser, der hæfter paa Selskabet. Det forekommer mig derfor, at et solidarisk Ansvar i et Forhold som dette kommer til at veje langt tungere til Skade for den ansvarlige end i de hidtil kendte Forhold. Endvidere vil Debitor i en saadan Kreditforening som Følge af den store Risiko, der i det hele er indenfor Selskabet, komme til at yde en betydelig Indbetaling straks til Reserve- og Administrationsfonden samt et halvaarligt Tilskud til denne. Endvidere er han udsat for eller sikker paa at faa et Kurstab, i det Øjeblik han sælger Kreditforeningens

Kasseobligationer. Det er naturligvis noget, enhver, der beskæftiger sig med Kreditforeninger, maa finde sig i, men jeg faar Lejlighed til senere at udvikle, hvor usædvanlig stor Risiko jeg mener, der er til Stede i en Kreditforening som den her omhandlede. Jeg gaar derfor ud fra som givet, at der netop her vil komme til at foreligge et særlig stort Kurstab. Endvidere faar Debitor med Hensyn til Skibsforsikringen en usædvanlig Byrde, idet Rederne, naar de arbejder frit eller i Forstaaelse med en privat Kreditor som f. Eks. med Banker, i mange Tilfælde vil nøjes med at forsikre en Del af Skibets Værdi. Her oplyses det, at man forudsætter, at hele Skibets Værdi skal forsikres, saa at der ogsaa her kommer til at hvile en særlig Byrde paa Laantageren. Men ikke nok dermed. Paa Forsikringsomraadet bliver han tillige nødt til at betale en højere Præmie end hans Konkurrenter, andre Redere, idet de specielle Forhold i en Kreditforening for Skibe fører med sig, at man ved Forsikring maa dække Skibets Værdi paa anden Maade, end man almindeligvis gør i Rederkredse eller i Kreditforeninger. I Kreditforeninger for faste Ejendomme er Forholdet det, at Lovgivningen med Hensyn til Forsikringen har givet Bestemmelser, som sikrer Laangiverne, at Pantet til enhver Tid er forsikret saaledes, at Forsikringssummen f. Eks. udbetales, hvad enten Debitor, Ejeren, har gjort sig skyldig i det ene eller andet Forhold. En tilsvarende Lovgivning har vi ikke med Hensyn til Kreditforeninger af Skibe, og man har derfor søgt at ordne Forholdet ad anden Vej saaledes, at Ministeriet for Handel og Søfart skal give de fornødne Bestemmelser. Men en af Bestemmelserne bliver altsaa den, at man maa dække Forsikringen paa en noget anden Maade, end man ellers gør, og det understreges stærkt i den Betsvarelse, som Søforsikringsselskaberne ifølge Landstingsudvalgets Betænkning Side 10 paa dette Omraade har givet, at det alt sammen er mod Ekstrapræmie. Denne Ekstrapræmie skal altsaa ogsaa udredes af Debitor. Endelig ligger det i Sagens Natur, at Debitor vil have at udrede et Tillæg udover den almindelige en Rente, der kan dække den Garantikapital, der tegnes. Garantikapitalen stiller sig selvfølgelig ikke til Raadighed for Kreditforeningen uden at faa et Honorar derfor, og dette maa Debitor selvfølgelig ogsaa betale. Jeg føler mig, som sagt, ikke overbevist om, at Manglerne her ikke langt overvejer de Fordele, Laantagerne kunde have af Kredit-